

CiDo

Ptič iz jajca

Prvi poljub je bil zelo moker

Štal'ca ali krav'ca?

Naj bo novo leto srečno!

O pogumu

Še malo o novi gripi

Kdo je ukradel božično dekoracijo?

Podnebne spremembe

Promocija zdravja s pre-
prečevanjem tveganega
in samouničevalnega
vedenja

Barca, Barca!

Januarske računalniške novice

Provansa in sredozemska obala

»Konji se, tako kot ljudje, med
seboj precej razlikujejo.«

Naj bo novo leto srečno!

Ob koncu starega leta se radi lotimo evidence: kateri dogodki so nas letos najbolj zaznamovali? Katerih ne bomo nikoli pozabili in kateri so tisti, ki bi jih najraje izbrisali? Kateri so nam prinesli največ veselja in kateri veliko grenkobe? Kateri so nas jezili na svetovni ravni – od gospodarske krize do gripe? Kateri so na prijetno presenetili? Smo v tem letu našli ljubezen, začeli obiskovati fakulteto, končali osnovno šolo?

Po svojem spominu so tako pobrskali tudi nekateri naši cidopisovci, zato lahko v spodnjih vrsticah preberete, po čem si bodo najbolj zapomnili leto, ki se poslavlja. Uživajte v branju zadnjega letošnjega Cidopisa, prihodnjih 12 mesecev pa naj bo nadvse srečnih!

Polona Ambrožič

Dogodek o dogodku

Je dogodek za pisati? Če ne, kdaj? Saj neko dejanje pa tega trajanje je, a nekaj manjka. Že na začetku zaključim, da dogodek ni kar običajna reč. To je zadeva, prilimana na neki spomin, ki je drugačen od rutine. Na primer sladoled namesto mleka za zajtrk ali redovalnica, polna petic, namesto deske, na katero zabijajo cveke. Dogodki so stvari, ki se jih spominjamo in ki jih navadno preoblikujemo v življenjepisno obliko.

Če izpostavim ljube pri sebi, naj omenim pot do ustanove kar s traktorjem in tista, ko smo postavljali splavni rekord in ko sem prišel prek meje sedemstotelega znaka, določenega za prispevek.

Ta čas je primeren za spominjanje. Dogodek je, da se začenja deseti 365-dnevni dnevnik po prelomu tisočletij. Njegova posebnost je, da po znanstvenih in fantastičnih podatkih (meteoriti, Merkaleštajni in globalno segrevanje) do njega sploh ne bi smelo priti.

Luka Cvetko

Prelomno leto

Minilo je leto, ki je bilo iz več pogledov prelomno, sploh v svetovnem smislu. Ves svet se je ukvarjal in se še ukvarja s posledicami svetovne gospodarske in finančne krize, ki pa je bila posledica predvsem človekove grabežljivosti. Prav tako smo se v preteklem letu začeli resneje zavedati posledic, ki nam pretijo, če ne bomo nič ukrenili proti globalnim spremembam. Sploh se je prvič zgodilo, da je skupaj stopilo toliko držav in se poskušalo dogovoriti kako ukrepati. Večjega napredka resda niso dosegli, je pa spodbudno vsaj to, da so se začeli pogovarjati. Za to leto pa lahko samo upamo, da se bosta obe problematiki začeli bolj produktivno reševati.

Uroš Sitar

Z gimnazije na fakulteto

Leto 2009 je bilo dokaj pestro, predvsem na politični sferi. Zagotovo se ga bomo spomnili po širjenju virusa nove gripe, okrog katere je še zmeraj veliko debat o tem, ali je dejansko tako grozna, kot pravijo, ali pa je vse skupaj zgolj napihovanje medijev. Zapomnili si ga bomo po recesiji, ki je povzročila veliko nestabilnost v gospodarstvu in propad znanih slovenskih podjetij, ki so nekoč veljala za najbolj dobičkonosna. Posledično je delo izgubilo veliko ljudi.

Seveda so leto zaznamovali tudi spori s Hrvaško, ki naj bi jih rešil arbitražni sporazum. Ali jih bo reševanje zunaj sodišč, bo pokazalo leto 2010.

Zapomnili si ga bomo tudi po vedrejših temah, recimo nogometu, naši nogometaši so nas namreč z zmago nad Rusijo vrnili v vrh tega športa.

Sama pa si bom leto 2009 zapomnila predvsem po maturi in prehodu z gimnazije na fakulteto.

Dora Lenart

Foto: Andrej Lamut

Pretok življenja

Oh, nepozabni Čarovnikov vajenec ... Prva stopnica majevske piramide, bolečina prvega diha s pljuči in jok, ki ga spremlja. Preboj zapredka in vzlet metulja ali bolje metuljčice. Sprva opotekaje, nerodno in s tršimi padci, a vse elegantneje in s pravo mero gracioznosti. Rezanje vrvi in osvobajanje marionete, oživitev Ostržka. Pisanje lastne Biblije in lovljenje ravnotežja ob hoji po vrvi. Na eni strani tehtnice Ptuj, na drugi Ljubljana, nagib v prid zadnji. Znova odkrita ljubezen do branja in lepota pisane besede klešeta moj način izražanja in pisanja – bogastvo poraja bogastvo, lepota lepoto. Konec leta? Ne, pretok življenja ...

Maruška Samobor Gerl

Pozitivno in grenko

Sprašujem se, ali nas določajo trenutki v našem življenju ali mi določamo njih. Tako kot vsako leto je tudi leto 2009 prineslo veliko pozitivnih in poučnih življenjskih lekcij, tudi nekaj tistih grenkih, a vseeno potrebnih izkušenj. Velikokrat se znajdemo na razpotju brez zemljevida. Odločitve, ki jih sprejmemo takrat, nam lahko spremenijo življenje. Najpomembnejša stvar zame je, da slediš svojim sanjam, ciljem in da ostaneš zvest samemu sebi in svojim načelom, vrednotam. Začetek leta je bil poln zasneženih trenutkov. Čeprav zima ni ravno moj najljubši letni čas, ima svoje dobre strani. In kaj kmalu je prišla muhasta

pomlad, ki je prinesla veliko dežja in s tem tudi tiste tople dni, ki jih predvsem preživim v postelji. Tako kot vsi ljudje sem tudi jaz poskušala lesti skozi življenje srečna in zadovoljna. To poletje je bilo zame res nepozabno! Ne le zaradi dobrih stvari, ki so se mi zgodile, ampak tudi zaradi življenjskih udarcev, ki so me veliko naučili. Zadnji mesec vse bolj pogrešam vročino in toplo vreme, saj se mi zdi, da živim v Sibiriji, ne v Sloveniji. Le kje je to globalno segrevanje (smeh)? Trenutno se počutim srečno in zadovoljno, saj v svojem življenju ne bi spremenila ničesar. Čutim, da resnično vem, kdo sem, kaj čutim in kaj hočem.

Donna Erjavec

O pogumu

Kum kum, le pogum! Koliko me je v hlačah? Imam jajca, hrbtenico? Sem mehkužec? In kaj pomeni biti pogumen? Ali pomembneje – sem pogumen ali poguben? Kako razumemo pogum? Morda kot nastopaštvo, početje, ki je sicer za druge neumno, drzno, nedojemljivo ali zbuja strahospoštovanje? Ga razlagamo kot požrtvovalnost: tveganje ogroženosti lastne sreče za druge, z drugimi besedami – junaštvo? Morda se za opno definicij vendarle skriva še kaj? Predlagam: spoznajmo samega sebe. Ali odpreti oči ne zahteva od nas največjega poguma? Ali ni herojsko, da si v pravem pomenu besede priznamo, kaj resnično čutimo, kaj si zares želimo, še veliko pogumneje pa, da pravzaprav ne vemo, kdo smo in kaj resničnega porajamo?

Piše: Maruška Samobor Gerl

Vsak trenutek se odločamo med bombnim napadom medijskih nalepk, starševskih zapovedi, družbenih norm, lastnih potiskov in vsesplošnih pričakovanj. Na razpolago moramo biti v službi, doma, za državo in prijatelje. Menjava maske pri preskoku z igranja ene vloge na drugo je lahko presenetljivo bliskovita, to je odvisno od spretnosti njenega nosilca, psihofizičnega stanja in okoliščin. (Karneval vsakdanjosti. Kdo bi sebe in življenje, kot ga pozna, lahko jemal resno, ko bi se zavedal, da je vse skupaj samo cirkus, maškarada?) Kdaj sneti masko? Pod masko smo namreč mi, sami, resnični, neomadeževani, prami. Trenutek slovesnosti polnoči, ko udeleženci maškarade odvržejo maske, si zazrejo v oči in poljubijo prisotnost resnice v vsakem od njih, obstaja. Je. A kaj naredimo po plesu? Pred polnočjo se odpravimo spat, izmučeni, trudnih oči, bolečih stopal in izpraznjenega duha. Ali pa kot Pepelka pobegnemo, prestrašeni, ker se moramo razkriti, pokazati, kdo se skriva za masko, spopasti se moramo s svojo goloto. Ker ne vemo, kaj bomo razkrili, nas je strah, zato se zatečemo v varno zavetje postelje, maske, za seboj pa pustimo iluzijo lepih čevljev in duha pogrešanosti. Da, potrebujejo nas, pogrešajo nas, želijo si naše prisotnosti – zaželene se počutimo, torej je to prava pōt! Pa vendar trpimo v umazani bedi vsakdanjosti, kjer naša maska ni tako bleščeča, kjer nosimo drugo, ponižno, vredno gnusa in graje, tako pa se tudi počutimo – že mora biti tako, moja čustva torej spadajo k maski, ki jo nosim, torej so pravilna! Kako je mogoče, da

smo v nekem trenutku tako bajni, popolni, vredni poželenja in odobravanja, v naslednjem pa smet, sramota in ničvredni? To ni mogoče. Protislovje bode v oči in zdravo pamet. Kaj sledi? Pogum za spopad s seboj opolnoči – to je trenutek! Trenutek uvida, trenutek, ki od nas zahteva pogum, prava jajca. Trenutek, ki ponuja svobodo za ceno bolečine, trpljenja in težavnosti prvega koraka. Trenutek, ki obstaja, a ni obluba, je bežen, nestalen, je možnost, ne gotovost. Življenje je krasna priložnost za spoznanje, kdo in kaj smo. Večinoma ga preživimo v spoznavanju, kdo ali kaj vse nismo. Trudimo se tlačiti v skupine z nalepkami, odstranjevati tiste, za katere presodimo, da nam ne ustrezajo, tisti, ki so pripravljeni pokazati malce več ustvarjalnosti, pa oblikujejo svoje, da jih lahko delijo med druge kot limanice za muhe in se tako počutijo vredne. Takšni ljudje so duševna brezna. In vsi vemo, kaj se zgodi z muho, ki se ujame – umre.

Kdo sem? Lažje se je vprašati: kako živim? Ali sem kot muha na preži za sladkobo, na katero se ujame in pogine, ali v zasledovanju gnoja, na katerega se usede, se pase in potem smrdi? Če je tako, pomislite, kakšne svinjarije ljudje govorimo in kakšen drek prodajamo! Koliko umazanije nosimo s seboj v življenju po svoji izbiri in presoji, na čem temeljijo medsebojni odnosi! Ne vonjamo, kako smrdimo, vonjajo nas drugi, sled smradu se vleče med vsemi

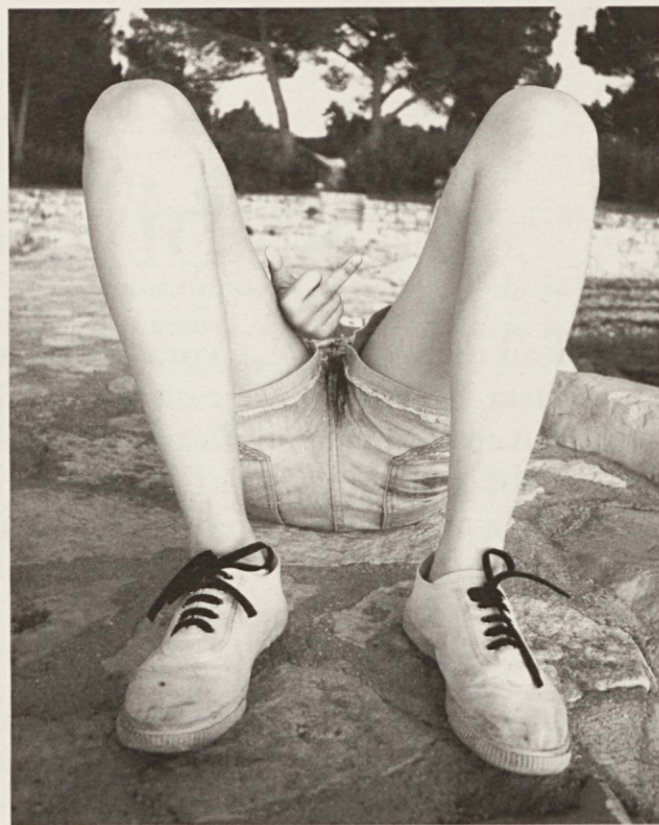

Foto: Andrej Lamut

nami, med pripadniki naše družbe. Čutimo meglo smradu, čutimo smrad, a se ne upamo spremeniti v metulja, ki srka nektar. Ostajamo muhe, ki nočejo odvreči maske, ob trenutku uvida raje pobegnejo nazaj v smrad, za seboj pa pustijo sled svojega smradu, ne ostanejo, da bi odprle okna in zadihale s polnimi pljuči, se nadihale svežega zraka.

Kdo sem? Kakor ne živim ... Pogum, da si to priznam, pogum za spopad z bolečino preboja lupine kokona, iz katerega bom lahko poletel(a) kot metulj ...

Ptujketa

Še malo o novi gripi ...

Strokovnjaki napovedujejo, da bi se lahko vsak tretji na svetu okužil z novim virusom H1N1. Mlade smo povprašali, kaj menijo o novi gripi, kako se poskušajo obvarovati pred njo, in ali mislijo, da je cepljenje potrebno.

Piše: Donna Erjavec

Manuela Korpar, 16 let, SŠC Ptuj

»Zdi se mi, da so mediji vse stvari s to gripo malo napihnili, saj v resnici ni tako hudo. Vsekakor je nujna higiena. O cepljenju pa se še zmeraj odločam, saj še nisem prepričana, ali vem dovolj o gripi.«

Kaja Jaušovec, 17 let, III. gimnazija Maribor

»Menim, da je to samo še ena od neštetihih bolezni, ki je podobna navadni gripi, in da ljudje delajo preveč panike. Na leto po svetu umre veliko ljudi zaradi bolezni, pa tega ne povedo, mislim, da želi zdravstvo oziroma proizvajalci cepiv samo zaslužiti pri cepivih. Obvarujemo se lahko tako, da si razkužujemo roke, ne kihamo in ne kašljamo v ljudi, smo pozorni na čistočo ...«

Žan Kodrič, 16 let, SŠC Ptuj

»Sam ne poznam podrobnosti o tej bolezni, a se mi zdi, da ni potrebe za tako paniko. Mogoče smo mladi v šolah bolj na udaru, saj se lažje okužiš, ker si vedno v stiku z ljudmi. Če bo treba, se bom cepil, za zdaj o tem še ne razmišljam.«

Živa Brglez, 18 let, Gimnazija Ptuj

»Mislim, da ni razloga za pretirano skrb. O tem sem se dobro pozanimala in se ne nameravam cepiti. Tako imenovana nova gripa je po nalezljivosti, umrljivosti in tudi po hospitalizaciji, smrtnosti bolj blaga kot preostale 'običajne' gripe. Študije so pokazale, da cepljenje ne daje nobene dodatne zaščite, tudi stopnja hospitalizacije se ne zniža. Prav nasprotno, ta cepiva vsebujejo razne druge viruse, strupene dodatke in konzervanse, ki med drugim povzročajo raka tudi več generacij pozneje, tudi različne avtoimunske bolezni. Cepivo tako ni le neučinkovito, ampak tudi nevarno in ustvarjeno zato, da še bolj polni blagajne farmacevtskih družb. Pri ljudeh gre bolj za placebo učinek. Sama si večkrat na dan umivam in razkužujem roke ter se izogibam neposrednemu stiku z okuženimi.«

Matic Kramberger, 17 let, SŠC Ptuj

»Ta gripa je vsekakor še ena huda bolezen. Sam sem se proti gripi že cepil, saj smo se vsi v družini. Stranskih učinkov – razen malo povišane telesne temperature in boleče roke – ni bilo. Cepil sem se na pobudo staršev. Zdaj se mi zdi to pametna odločitev in jo razumem.«

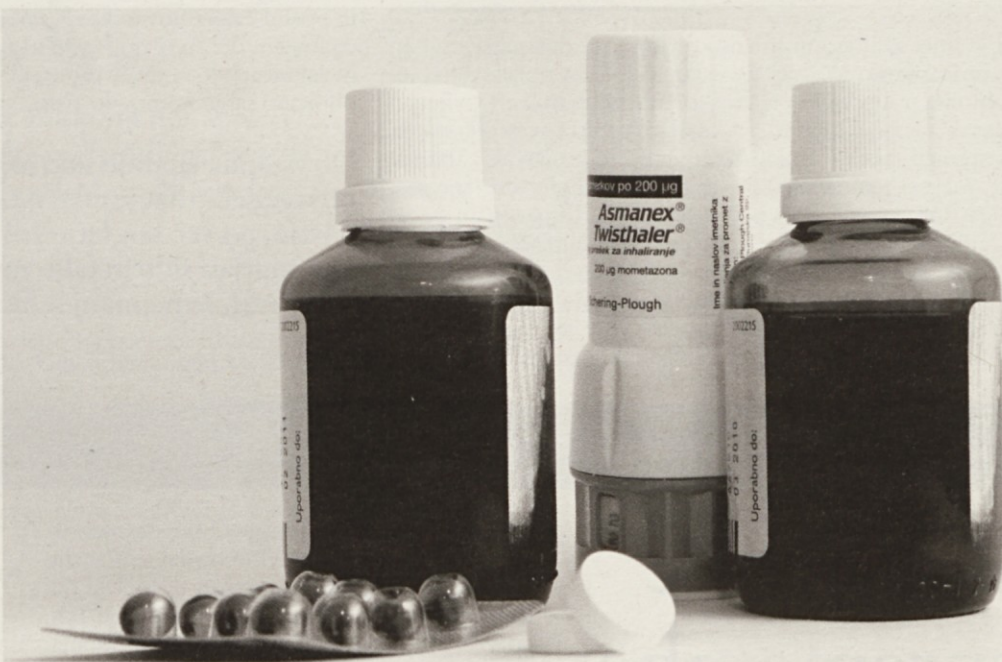

Foto: Andrej Lamut

Prvi poljub je bil zelo moker

Tokrat nam je na nekaj vprašanj odgovoril igralec Tadej Toš, ki se je rodil 24. avgusta 1974. Študiral je na akademiji za gledališče, radio, film in televizijo, trenutno je zaposlen v Drami SNG Maribor, seveda sodeluje tudi z drugimi gledališči, s televizijo PeTV in Radiem City, piše pa tudi dramska besedila. Znan je predvsem iz predstav Ovinek, Hamlet, ZapufanPikaSn in drugih, v najaktualnejši, imenovani Svobodni zakon, pa nastopa ob igralki Nataši Tič Ralijan.

Kakšen mladostnik ste bili?

»Bil sem tipičen ptujski mulec iz blokov, poreden in previden hkrati. Pridno sem se učil in delal, spoštoval sem starše in vse starejše ljudi. Aja, ko sem bil mali, sem prvi dan pobegnil iz vrtca. Komaj so me ulovili.«

Katera prigoda vam je najbolj ostala v spominu iz osnovne in katera iz srednje šole?

»Iz osnovne šole se mi je najbolj vtisnil v spomin prvi poljub in priprave nanj. Presenetilo me je, kako je bil moker. Iz srednje šole pa zaključni izpit, ko sem menjal listek, ker nisem znal odgovoriti na nobeno od vprašanj. S tem sem tvegala, da padem, ker je menjava listka pomenila nižjo oceno. Če bi znal za dve, bi vseeno dobil enko. Imel sem srečo in nisem padel (smeh).«

In nepozabna študentska anekdota?

»Te seveda niso za javnost, ker smo marsikaj ušpičili (smeh). Vseeno pa ne bom nikoli pozabil sprejemnega izpita in tega, kako mehka kolena sem imel.«

Kdaj ste odkrili svoj igralski talent in prvič nastopili na odru?

»Na odru se nisem znašel zaradi igralskega talenta, ampak zato, ker mi je bilo všeč dekle, ki je sodelovalo v gledališki skupini, pa tudi kronično jim je primanjkovalo fantov. Tako sem šel na oder, da bi dekletu približje spoznal. Ona je šla svojo pot, jaz pa sem ostal na deskah, ki pomenijo življenje (smeh).«

Piše: Dora Lenart

Foto: Arhiv Tadeja Toša

Beri, beri: Hermann Hesse: Demian

Ptič iz jajca

Otroška leta. Navidezno brezskrbna, polna lumparij, smeha in solz, igre in vzpostavljanja sebe kot nekoga. Otroci so takšni in drugačni, od nežnih in prestrašenih, ustrezljivih, ubogljivih do majhnih barab, zlob, spletkarjev, samosvojih, pridnih in še bi lahko naštevale. So pač rezultat tega, kar jih obdaja. Ne glede na to, v kakšnih razmerah otrok odrasča, mora zrasti. Zato vsak od nas nosi s seboj brazgotine, ki smo jih zaradi takšnih ali drugačnih razlogov potlačili. Del nas so od trenutka, ko jih doživimo, in to ostanejo do smrti. Za to, da se spopadejo z njimi in poskrbijo za osebnostno rast, pa se odloči malo ljudi. Takšno odločitev je sprejel Emil Sinclair in izkoristil splet okoliščin, v katerih se je znašel.

Piše: Maruška Samobor Gerl

Emil je imel idilično in mirno otroštvo. Z dvema sestrama, očetom in mamo je živel v švicarski hiši in obiskoval šolo. Popolnoma povprečno krščansko, umirjeno in lepo življenje. Dokler se z lažjo o krajih ni poskusil prikupiti sovrstnikom, da bi ga sprejeli medse. Franc Kromer ga je izsiljeval, zahteval denar, meseci trpinčenja so Emilu zarezali globoke travme. Nekega dne pa je v šolo prišel novinec, drugačen in zanimiv fant. Zdel se je zrelejši, skoraj odrasel. Obojestransko zanimanje je Maksa Demiana spodbudilo, da Emila reši iz zagate. Ko mu je pomagal iz težav, je fanta popeljal v svet kritičnega mišljenja, dvomov o snovi, ki jo je slišal pri verouku, in dvomov v vsakdanjem življenju. Z lažjo in distanco

kritičnega očesa je Emil končal idilično nedolžnost otroštva in postal zaznamovan kot Kaj. Z zavestjo, da poleg dobrega v človeku tiči tudi zlo, da se ni mogoče usmerjati k dobremu in zavračati zlo, temveč je pot, ki vodi do spoznanja, priznanje obojega, saj je ravno zlo tisto, ki omogoča napredek in rast.

Ob vstopu v srednjo šolo so se stiki med prijateljsko pretrgali. Emil se je tako spopadel s samoto, osamljenostjo, po več kot letu dni pa je začel pijančevati, zanemarjati šolo in tako zavračati svet. Nikogar ni spoštoval, še najmanj sebe.

To je počel v begu pred domom, peklom dobrega in brezskrb-

nega, saj je naivna nedolžnost pomenila hujše zlo in trpljenje kot razvrat in plehki odnosi s pivskimi kolegi. To je trajalo, dokler ni zagledal dekleta, ki jo je poimenoval Beatrice. Ta je bila navdih za ponovno rojstvo, za umik vase in iskanje tistega, po čemer je tako hrepenel. Z risanjem je začel prebujati in oživljati, kar je bilo v njem skorajda umrlo in pozabljeno. Znova si je zaželel stika z Demianom, vendar ni vedel, kje je, zato se je zadovoljil s poskusom. Medtem se je spoprijateljil z orglarjem Prisoriusom, kramljala sta ob opazovanju oblik plamena, izmenjevala filozofske misli in odkrivala življenjske resnice. Čez nekaj časa je Emil začutil, da tega ne potrebuje več, da je dovolj slišal in izvedel, da želi dalje. Poslovil se je od duhovnega vodje in končal šolanje. Tik pred začetkom študijskega leta je v Zürichu naletel na Demiana in ta ga je povabil k sebi domov.

Tako je spoznal gospo Evo, Demianovo mati, ki se mu je prikazala v sanjah in jo je narisal – bila je njegova podoba muze, resnice, njega samega, ves čas jo je iskal. Poznala ga je, vedela je, da je to on, srečanje z njo pa je pomenilo novo poglavje v Emilovem življenju, saj je izvedel, kaj je ljubezen in kaj pomeni ljubiti.

Začela se je vojna in z Demianom sta odšla na fronto. Zadnje dejanje, poljub na usta umirajočega v želji, da mu prenese materinega, je pomagalo, da je Emil spoznal obraz in vir ljubezni, njega samega: učitelja Demiana.

Mladost, iskanje sebe, vzponi in padci, danes pa pomanjkanje duhovnosti. Demian je dokaz, da je ravno duhovnost tista, ki pelje na pravo pot. Brez nje smo nedolžni kot Abel, se skrivamo pred Kajnovim znamenjem in ostajamo v lažnem raju brez spoznanja. Morda je zamisel zanimiva – biti nevednež v raju. A je nevednež lahko v peklu, pa je zanj to raj. Spoznanje ne obljublja raja ali pekla. Spoznanje omogoči, da si bog.

Podnebne spremembe

Piše: Uroš Sitar

Lahko bi rekli, da so podnebne spremembe eno najbolj perečih vprašanj, s katerim se ukvarja pravzaprav ves svet. Večjo odzivnost na problem pa nedvomno spodbujajo tudi naravne katastrofe, sploh takšne, ki za neki kraj do zdaj niso bile značilne. Vse to so več kot očitni klici, da se moramo zganiti. Bili smo priče konferenci v Københavnu, za katero pa se zdi, da ni prinesla večjih napredkov, razen tega da so se svetovni voditelji zedinili, da problem obstaja in da bo treba ukrepati. Težava pa seveda nastane, ko je treba doreči,

kako in v kakšnem obsegu bo posamezna država nehala razmišljati le o maksimizaciji produktov svoje dejavnosti in dobička. Za Evropsko unijo se zdi, da je pobudnik teh pogovorov in nekako tudi najbolj spodbuja k zmanjševanju onesnaževanja. Vsekakor bo vse odvisno od tega, koliko bosta pripravljena na sodelovanje največji onesnaževalki, ZDA in Japonska. Ta problem pa je čedalje večji tudi v državah v razvoju, ki se sklicujejo na zgodovinska dejstva, češ, naj za to poskrbijo razvite države, ki so že v preteklosti veliko onesnaževale in obogatele na račun okolja. Laiku se ob vsej tej zmešnjavi interesov zdi, da je hiter, hkrati pa tudi pravno zavezujoč dogovor izjemno težko doseči. Vsaka stran se zaveda tega vprašanja, a hkrati vleče poteze sebi v prid. Dejstvo pa je, da se bodo v kratkem morali dogovoriti glede tega ali pa nas bo v to prisilila narava sama, če ne bo že prepozno.

Promocija zdravja s preprečevanjem tvegane in samouničevalnega vedenja

Piše: Donna Erjavec

Slovenija skupaj z 11 evropskimi državami sodeluje pri raziskovalnem projektu promocije zdravja mladostnikov na evropskih šolah – SEYLE. Študijo podpira Evropska komisija, njena tema je reševanje mladih življenj v Evropi: promocija zdravja s preprečevanjem tvegane in samouničevalnega vedenja.

Ob svetovnem dnevu duševnega zdravja primorski inštitut za naravoslovne in tehnične vede vabi k sodelovanju dijake drugega letnika. Izpolnili bodo vprašalnik o zdravju, počutju, odnosu do življenja in nekaterih navadah. Raziskavo bodo izvajali januarja 2010. Po

treh in dvanajstih mesecih bo vsak od dijakov znova izpolnil podoben vprašalnik o počutju in življenjskem slogu. Sodelovanje v projektu je popolnoma prostovoljno, zasebnost pa je zagotovljena. Dijaki, ki bodo sodelovali v vseh fazah projekta, bodo v zahvalo vključeni v nagradno igro, v kateri bodo podelili 10 ipodov. Rezultati študije bodo osnova za izdelavo učinkovitih, socialno-kulturnih prilagojenih modelov za promocijo zdravja mladostnikov. UP PINT vas ob tej priložnosti seznaja tudi s priročnikom, ki je namenjen predvsem svetovalnim delavcem, nosi pa naslov Spregovorimo o samomoru med mladimi. Mislim, da je lahko ta raziskava koristna tudi za dijake, saj lahko ob reševanju spoznajo kaj novega o sebi ali utrdijo kakšno moralno vrednoto oziroma načelo.

Barca, Barca!

Dve wannabe popotnici, veliko kave, Starbucksov, kruha s paradižnikom, sangrije, da o Portugalski niti ne govorim

Z Nevo, mojo sošolko, cimro, prijateljico in predvsem večno »partnerico v zločinu« sva se poslovili od preostalih pohodnikov, ki bodo pot nadaljevali peš, dokler se na španskem koncu sveta znova ne srečamo. Pred nama se je razprostirala široka avtocesta, ki bo v prihodnjem mesecu najin zvesti spremljevalec. Zadali sva si cilj: prepotovati Španijo in čim bolj občutiti vročernost te države. Imeli sva jasno vizijo, čas je bil, da se zabava začne ...

Piše: Živa Rokavec

... Na pot se bova odpravili šele zvečer, saj sva želeli prespati v Zaragozi in šele jutri prispeti v Barcelono. Tam imava rezerviran hotel. Ja, tudi osel ne gre dvakrat na led. Danes pa bova verjetno prespali kar v avtu nekje ob cesti. Ali je to varno? In še bolj pomembno vprašanje: ali je udobno?

Barcelona, 11. julij 2009

Za nama je presenetljivo udobna noč v avtu. Ustavili sva se pred predmestjem Zaragoze, majhnega študentskega mesteca v osrednji Španiji, in avto spremenili v hotel. Poimenovali sva ga kar Hostal Avto. Neva v prtljažniku (še dobro, da je avto ogrožen), jaz na zadnjih sedežih, vsaka zavita v svojo spalno vrečo. Tudi temperature so nama bile naklonjene, tako da so bile edine sledi noči gubasti odtisi na najinih licih.

Sledilo je improvizirano umivanje zob na parkirišču s plastenko vode in že je pred nama zrasla megljena silhueta Barcelone. Cilj, ki sva ga nestrpnost pričakovali ves del potovanja, naju je pričakal v dežju.

Tokrat sva bili pripravljeni na divje vpadnice, imeli sva naslov hotela, zato sva z Miom suvereno švigali med živčnimi soudeleženci prometa in kmalu prispeli.

Ko sva se sprehajali po glavni in najbolj znani ulici Barcelone La Rambla, sva ugotovili, da dež sploh ni bil tako slaba stvar. Vzdolž ulice so številni cvetličarji prodajali sveže rože, ki so zdaj zaradi vlage širile prijetne vonjave. Med njimi so nastopali ulični umetniki, v lokalih so posedali domačini in turisti ter srkali sangrio

in jedli tapase. V vlažnem zraku sva se pririnili po Rambli, na kateri je kar mrgolelo ljudi, do morja. Prvi vafelj in prva sangria v starem pristanišču Port Veil.

Nenadoma sva opazili starejšo gospo, ki je imela v rokah vrečo kruha za tople sendviče in je v vodo metala kar cele kose. In morje je oživel. Ogromne ribe, ki so bile videti, kot da se še niso dokončno preobrazile iz dinosavrov, so se zapodile nad hrano in željno hlastale. Glede na maso rib domačini verjetno redno izvajajo obrede hranjenja. Ob misli, da sva se v bližini želeli kopati, se nama je vafelj kar zataknil v grlu. Upam, da ne bom imela preveč morskobarvanih sanj.

Barcelona, 12. julij 2009

Prvo jutro v Barci, kot jo imenujejo domačini, je minilo v iskanju zajtrka in kave v sprejemljivi velikosti. Odgovor na to je bil Starbucks! Vem, pri izbiri zajtrka nisva imeli nobenega čuta za lokalnost. So si pa Španci sami krivi, ker so nama, še ko sva naročili dobre dobre coffee with milk, postregli z zelo minimalistično različico tega, kar mi imenujemo bela kava. Zato sva se polilitrskih kozarcev v tej ameriški verigi še bolj razveselili.

Tako okrepljeni sva splezali na Monjuic, »goro«, na katero se pripelješ z vlečnico, na njej pa je srednjeveški grad, ki omogoča lep razgled na vso Barcelono. Vročina! Vročina! Popolnoma prepoteni sva se zavlekli v prvo senco in naročili ledeno hladno sangrio. Skozi rdeče obarvan pogled je bil svet veliko lepši. Kakšni dve uri pozneje, ko sva odsedeli svojo sestro, sva bili znova pripravljeni, da vase vsrkava lepote mesta.

Da bi odpravili slabo vest zaradi brezcilnega posedanja, sva v športnem duhu pozirali na vsakem koncu olimpijskega stadiona, kjer so bile leta 1996 poletne olimpijske igre. Postavili sva

se prav tja, kjer je Brigita Bukovec (jaz sem jo najprej poimenovala Brigita Langerholc, očitno je, da je že mimo že veliko let) osvojila srebrno medaljo. I feel very olympic today!

Barcelona, 13. julij 2009

Ponedeljek je vedno najmanj prijeten dan v tednu. Tudi v vroči Barceloni. Spodzemno sva se odpeljali do Barcelonette ali majhne Barcelone, kjer se razprostira dolga peščena plaža. Nič hudega sluteč sva se namestili pod enega od senčnikov. Še preden sva bili v kopalkah, se pred nama znajde v puščavniku preoblečena Kitajka. »Miss, miss ... Massage? Massage?« »No. No, gracias.« Čez pet minut se zgodba ponovi. Massage? Massage? Ker Neva gospe ni takoj opazila, jo je ta prav skrbno potrepljala po rami. Massage? Potem je mimo prišel tip, ki je ponujal obleke, rute, nakit in ure. Takoj za njim gospod s hladilno torbo, ki je kričal, da je odmevalo po vsej plaži: beer, cerveza, cola, cold water. Hvala, ne bova ne piva ne kole in tudi hladne vode ne. Massage? Massage? Ko sva prvič prišli iz prijetno mlačne vode, ki te ravno prav ohladi, so nama ponudili še sadje, pijačo, slaščice, podobne bureku, in nakit. Pa da ne pozabim ... Massage, massage.

Ko sva bili že ravno prav naveličani, se je zgodila sprememba. Na plaži se je zaslišalo: »Dole, dole, dole, dole.« Ugotovili sva, da je to na krlje narezan in opran kokos. Dole. Ta prediren zvok se mi je vžgal v spomin. Končali sva kopanje in se raje preselili na ploščad ob pristanišču, kjer so ulični glasbeniki poskakovali v ritmičnih sambe. Po plesu bi se prilegla kakšna masaža. Zdaj veva, kje jo najdeva.

Barcelona, 14. julij 2009

Torek je bil namenjen Gaudijevi Barceloni. Začeli sva pri Jabolku spora. Ulici, kjer so se umetniki z gradnjo nenavadnih pročelij

potegovali za naslov najbolj ekstravagantnega ustvarjalca. Tako si druga za drugo sledijo hiše kot iz podvodnega sveta. Gaudija so navdihovale alge, ribe in morski svet. Casa Mila, zmagovalna stvaritev, se bohota z modrikastim, luskastim pročeljem, zavitimi robovi in nenavadnimi strehami.

Po sprehodu po vroči ulici sva si privoščili dve veliki dozi sončne kreme, da se nama ne bi bilo treba znova spopasti z lisami od naramnic, rdečimi čeli in obrisi od nahrbtnikov. Gaudi naju je tako navdušil, da sva pokukali še v Sagrado Familia, katedralo, ki jo še vedno gradijo in bo predvidoma končana leta 2030. Gaudijev največji projekt, ki ni bil uresničen zaradi pomanjkanja denarja, je tako obdan z žerjavi. Seveda si tega o večni rekonstrukciji nisva prebrali prej, zato sva šokirano opazovali delavce v notranjosti, ki so marljivo brusili kamen. Po vsem vrtenju, ki nama je odmevalo v glavi, sva se sprostili v čarobnem parku Guell.

Kot Alici v Čudežni deželi. Labirinti, hišice s sladkornimi pisanimi strehami, kuščarji iz mozaikov in pisane klopi. Gaudijeva Barcelona. Čarobno.

Še zadnjič Barcelona, 15. julij 2009

Zadnja sangria. Zadnji tapasi. Zadnji Desigual in zadnje plavanje na plažah Barcelonette. Avto naju že zagotovo pogreša, družili se nismo kar ves teden. Ali so španske ceste še vedno tako prometne in vozniki tako nestrpni? Se bova še znašli?

Morali se bova, saj naju pričakuje glavno mesto zabave na španski celinei. Lloret de Mar. Dve zabave željni avanturistki prihajata ...

Se nadaljuje

Luka izza računalnika kuka

Januarske računalniške novice

Prazniki, ki sploh niso bili tako slabi, so že zgodovina. Zanimiva je reakcija nekaterih glede božičnih darilih. Pošteni zlikovci so pod sponzorstvom RockYou (podjetja avtorja aplikacij in vtičnikov socialnih mrež kot RockYou Live na Facebooku) pod smreko našli trideseti milijon šifer in imen za prijavo v nabiralnike elektronske pošte.

Piše: Luka Cvetko

V grozo so zajeti le uporabniki z metodo »imej za vse stvari eno geslo, da ne pozabiš«. Poštenje pride komaj po javni objavi polovice dobljenega in grožnji podjetju, da ob lažeh o varovalni luknji njihove baze pripnejo še preostalo.

Velikih ni dosegel noben obdarovalec. Posledično kradejo – spet kodo, drugi v kratkem obdobju. Prepisali so »mikromalo«, dober del mikrobloggerke platforme za trg Kitajcev. Oškodovani

Plunk jih je hitro našel, nadaljnjih tožarnih akcij za zdaj ne bodo izvajali.

In stalni stanovalec teh novic, Google? Konec leta so prali internet pa se je prek okrajševalne storitve skrčil. Popularnejši rezalnik dolgih naslovov (na primer bit.ly) v njihovi izvedbi je priloga orodni vrstici iskalnika; o prosti uporabi še razmišljajo.

Sledi napoved(nik). Mnogi se nameravajo naučiti štetja do četrte stopnje. V prednosti do omenjene generacije mobilnih omrežij, zdaj znancev imena Long Term Evolution (LTE - 4G), so

Američani (Verizon) in po ohladitvi ekonom savne tudi vzhod (China Mobile – največji Kitajec ter dva Japonca). Govorilo se bo na linijah do sto megabajtov na sekundo, počasi oziroma v mirovanju se pride dlje – celo na 1 Gb/s prenosa. Vedno prednostni prebivalec Skandinavije je po glavnih mestih že zadovoljen s poskusno vožnjo Norvežanke TeliaSonere, to je omrežja, ki omogoča polovičko (50 MB/s) izkustva.

Naj se ve: največ imata potegniti in prenesti podjetji Ericsson in Huawei, dolžni izdelave hardverskih naprav za oddajanje. Slehernik bo komaj vesel ob novici izida mobilnika HTC Max 4G, prvega primerka z osnovo na tehnologiji.

Provansa in sredozemska obala

Francozi temu območju pravijo le Midi, ker je sonce vedno visoko na nebu in je nenehno vroče. To je območje razlik v življenju, pokrajini in zgodovini, hkrati pa večni cilj velikih umetnikov, med njimi Van Gogha in Cézanna. Umetniki gredo za denarjem in soncem. Na jugu je dovolj obojega.

Piše in foto: Nina Zupanič

Skoraj tri tedne smo raziskovali ta čudoviti del Francije, kamor julija in avgusta pridrvijo množice francoskih turistov. Sprehajali smo se po skrivnostnih mestih, ki imajo svetovni sloves: Nica, Cannes, Saint-Tropez, Avignon in Aix-en-Provence, vendar me je veliko bolj navdušila manj oblegana podeželska, gričevnata Provansa svetlih barv, z vonjem po sivki, kamor zaidejo le redki turisti.

Od naštetih mest je največji vtis name napravil Aix-en-

Opatija Abbaye de Sénèque, dom številnih cistercijanskih opatov, ki dneve preživljajo v mirnem podeželskem okolju.

Provance, ki je eno od najprivlačnejših mest v Evropi. Ker smo prispeli precej zgodaj, je bila mestna tržnica še posebno živahna. Provansalske tržnice so nekaj, česar ob obisku zagotovo ne smete zamuditi. Neštete vrste

Rimska mojstrovina – akvedukt Pont du Gard

sadja in zelenjave se izmenjujejo s cvetličnimi stojnicami, vmes pa še začimbe in seveda nepogrešljivi francoski siri. Domačini se pozdravljajo, živahno razpravljajo in nakupijo polne košare pod provansalskim soncem vzgojenega sadja in zelenjave. Po ulicah svoja dela razstavljajo umetniki, predvsem slikarji, ki so našli navdih med številnimi polji sivke, maka in sončnic. Domačini posedajo v kavarnah ob glavnem bulvarju Cours Mirabeau, zasenčenem s čudovitim drevoredom platan. Po daljšem sprehodu po starem mestu si ogledamo še rojstno hišo postimpresionističnega umetnika Paula Cézanna.

Med potjo se ustavimo v Grassu, svetovni prestolnici parfumske industrije, ki je na pogled popolnoma navadno, staro mesto, vendarle pa je zanimivo predvsem zaradi številnih tovarn dišav. V Grassu se je dogajala tudi zgodba iz knjige Parfum. Patricka Süskinda. Toda tu ne gre za parfume, na katere najprej pomislimo ob omenjeni besedi, na primer Gucci, Givenchy, Versace in tako naprej; parfumerije v Grassu izdelujejo parfume iz popolnoma naravnih esenc predvsem jasmína, sivke, vrtnic in vijolic. Ogledali smo si, kako delajo v parfumeriji Molinard.

V vsaki od njih imajo strokovnjaka, imenovanega »nos«, ki se je za ta poklic šolal kar 10 let. Zanimivo je tudi dejstvo, da za liter parfuma potrebujejo na primer več kot tona jasminovih cvetov. Pošteno odišavljajo, saj smo zapustili Grasse.

Naslednji dan obiščemo številne majhne vasice na bregu: Le Baux-de-Provence, Gordes in Roussillon, v zadnji so vse hiše obarvane v toplih oranžnih odtenkih okre, ki so jo odkrili v okolici. Poznaajo kar 17 odtenkov. Na vrhu hriba, čisto na koncu glavne ulice je čudovit razgled na pokrajino, na skoraj vsaki vzpetini leži slikovita vasica, vsaka skriva svojo majhno posebnost. Na drugi strani se odpira širok razgled čez vinograde, sivkina polja in oljčne nasade. Popoldne grem fotografirat prostrana sivkina polja, ki se prepletajo s travniki, polnimi rdečega maka, in žarečimi polji sončnic. Žal mi je, da nisem prinesla še platna in oljnih barv – odličnih slikarskih motivov je več kot dovolj.

V južni Franciji so uživali že Rimljani. Gradili so ogromne temple, gledališča, amfiteatre, slavoloke in akvedukte. Nobena druga pokrajina zunaj Italije ni tako bogata z rimskimi ostanki. Najbolj presenetljiv je trnadstropni del akvedukta Pont du Gard, ki je bil speljan od Uzès do Nîmesa in se vzpenja čez reko Gardon. Sezidan je iz masivnih kamnov brez malte, danes pa se namesto 20.000.000 litrov vode čez spuščajo množice turistov.

Pri kraju Castellane se pripeljemo v najslikovitejšo sotesko v Evropi. Apnenčaste pečine se spuščajo 700 metrov globoko v ozko rečno korito reke Verdon – Les Georges du Verdon. Po soteski prevozimo več kot 100 kilometrov, nato pa se ustavimo in se peš odpravimo do reke. Sezujemo pohodne čevlje in stopimo v vodo. Tekmujemo, komu

bo uspelo ostati v vodi najdlje, a po nekaj sekundah nog tako ali tako več ne čutiš. Štirideset minut hoje navkreber ali 10 minut z avtomobilom je potrebnih, da dosežemo še Point Sublime, točko najveličastnejšega razgleda po vsej dolini.

Na koncu raziščemo še močvirno območje ob ustju reke Rone – Camargue. Kopno in morje imata tu nestalno razmerje, za ornitologe in številne druge naravoslovce je tu raj na Zemlji. Camargue je prava divjina, polna nenavadnih podob: belih divjih konj, plamencev, camarških rančev ... Vendar pa je to zelo krhek in zato zavarovan ekosistem, saj ga sodobna družba ogroža s kmetijstvom, namakanjem in seveda turizmom. Na tem območju živi kar 400 vrst ptičev, med njimi je tu tudi eno od redkih evropskih bivališč velikega plamenca. Najjužnejši kraj je Saintes-Maries-de-la-Mer, kjer sta se na obali izkrcali sveti Mariji (Marija Jakoba in Marija Saloma) s črnim suženjskim

dekletom Saro, zavetnico Romov. Vsako leto se zato 24. in 25. maja Romi z vse Evrope odpravijo na romanje v to oddaljeno in od preostalega sveta odrezano vasico.

Še marsikaj bi lahko napisala, da bi se prepričali, da je Provansa zelo posebna pokrajina pod vročim mediteranskim soncem, kjer se narava dobesedno poigrava z barvami in so ljudje tako prijazni, da je človek z veseljem njihov gost.

»Konji se, tako kot ljudje, med seboj precej razlikujejo.«

Vsak otrok si, ko je majhen, predstavlja, kaj bi rad počel, ko nekega dne odraste. Sestri Vanja in Mojca Janžekovič sta s sestrčno, ki je živila blizu konjeniškega kluba, tako pri 12 letih odkrili jahanje in se zanj navdušili. Številni otroci svoje sanje pozneje opustijo ali jih zamenjajo, zanju pa je jahanje postalo del življenja. Kljub temu da je Vanja diplomirana pravnica, Mojca pa sociologinja, sta se odločili, da mu ob delu namenita svoj prosti čas. Tako je bil v soboto, 17. oktobra, v Pacinjah pri Ptujju dan odprtih vrat posestva Marsilea. Novi konjeniški center obljublja sprostitev v objemu narave in šolo jahanja za vse stopnje, od začetnikov do tistih, ki bi jahanje radi poučevali tudi sami in za to pridobili potrebno licenco. O načrtih, željah in pričakovanjih na ranču je spregovorila Vanja Janžekovič.

Piše: Živa Rokavec

Nedavno sta odprli vajn ranč in jahalno šolo. Kakšne obveznosti je to prineslo?

»Jahalna šola je prinesla kar precej obveznosti in odgovornosti, saj je treba skrbeti za dobrobit jahačev in tudi konjev.«

Koliko konjev imata?

»Trenutno imava v hlevu 14 konjev, štirje so najini.«

Kakšen je torej vajin dan na ranču?

»Okoli sedme ure zjutraj se začne hranjenje konj in čiščenje hlevov. Dopoldnevi so običajno rezervirani za to, da se konji v miru najedo in so izpuščeni, da se sprostijo v družbi vrstnikov. Nato gredo okoli poldneva nazaj v hlev, kjer dobijo drugi obrok. Približno ob dveh so na vrsti treningi. Najprej jahava s svojimi konji, nato pa se začne šola, ki traja vse do večera. Zvečer je treba spet nahraniti konje in očistiti hleve.«

Sliši se naporno. Kako vama uspe ob tem uskladiti tudi preostale službene obveznosti?

»Ker nama pomagajo prijatelji in družina, še kar nekako gre. Vsekakor pa je treba imeti veliko volje in energije.«

Kaj se lahko jahači naučijo v vajini šoli jahanja?

»Ponujava začetne in nadaljevalne tečaje jahanja, opravljanje izpita jahač 1 in jahač 2, tekmovalne licence iz preskakovanja in dresure, priprave na inštruktorski izpit ...«

Kakšna dovoljenja in znanje je treba imeti, da lahko postaneš učitelj jahanja?

»Opraviti je treba izpit pri Konjeniški zvezi Slovenije, ki strokovni kader deli na tri stopnje: inštruktor, učitelj in trener. Izpit je sestavljen iz jahalnega dela, ki vključuje preskakovanje ovir ter jahanje dresurne naloge, teoretičnega izpita in praktičnega izpita iz poučevanja. Vsako leto je treba licenco obnavljati z obveznimi izobraževanji, ki jih organizira konjeniška zveza.«

Kdaj pa je jahač pripravljen, da se tudi sam odpravi na teren?

»Pogoj, da se jahač lahko odpravi na teren, je, da ima opravljen izpit jahač 2. Kdaj je to, je odvisno od vsakega posameznika, od njegove prizadevnosti in tudi talenta.«

Ali je to odvisno tudi od konja? Kakšen značaj imajo te živali?

»Konji se, tako kot ljudje, med seboj precej razlikujejo. Ne samo pri zunanji podobi, tudi po značaju. Na sploh velja prepričanje, da so plašljiva bitja, ampak moje mnenje je ravno nasprotno. Mislim, da so pravzaprav zelo pogumni. Če pogledamo na svet skozi njihove oči, vidimo, koliko strahov, ki izvirajo iz njihovih nagonov, premagujejo v vsakodnevem življenju z ljudmi.«

Udeležujeta se tudi različnih tekmovanj. Na katero uvrstitev sta najbolj ponosni?

»Jaz sem najbolj ponosna na drugo mesto na tekmovanju World dressage challenge, Mojca pa verjetno na drugo mesto na kvalifikacijski tekmi za pokal Slovenije v dresuri.«

Delovanje ranča je šele na začetku. Kakšne imata načrte za prihodnost?

»V načrtu imamo razvoj jahalne šole, ki bi jahače resnično

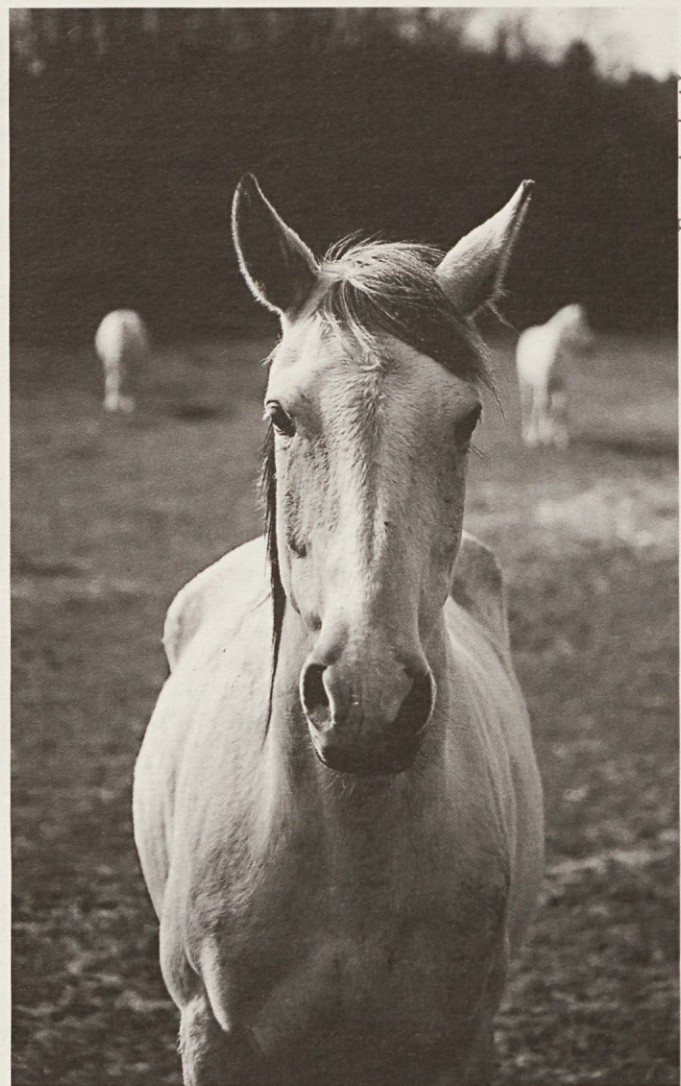

Foto: Andrej Lamut

naučila pravilnega odnosa do živali in pravilnega, s tem pa do konja prijaznega jahanja. Hkrati želimo ustanoviti tekmovalni klub in predvsem spodbujati razvoj dresurnega jahanja na Štajerskem.

Načrtujeta tudi terapevtsko jahanje, predvsem si želiva, da bi udeleženci šole in terapevtskega jahanja vzpostavili pristen stik s konjem, zato se trudiva, da se drživa načela, da vsak, ki konja jaha, zanj tudi ustrezno poskrbi pred in po tem.

V načrtu imava izgradnjo pokrite jahalnice, kar bi nam omogočilo treniranje v vseh vremenskih razmerah.«

Enkrat čez Dravo, dvakrat čez Muro: kolumna o študentskem življenju v Gradcu

Piše in foto: Dora Lenart

Vonj po praznikih se je začel po Gradcu širiti prej kot na Ptujju. Po mestnem jedru so postavljene stojnice, ki so del Christkindlmarkta, božičnega sejma.

Ti so tukaj vrhunec leta. Vsaj tako se zdi. No, saj božič je res mogoče jemati kot vrhunec leta, že zaradi njegove čarobnosti. Ko sem bila mlajša, je bil zame glavni praznik, seveda takoj

Kdo je ukradel božično dekoracijo?

za mojim rojstnim dnevom. Ta famozni božični sejem sem si kajpada morala ogledati tudi sama. Le kako si ga ne bi, če pa je tako opevan pa še blizu stanujem.

Neko sredo sem se odločila, da si bom po predavanjih, ki so bila zaradi protestov prestavljena v kinodvorano v središču mesta, ogledala še sejem.

V dnevni svetlobi sicer ni istega prazničnega razpoloženja, ker ni lučk, lahko pa takoj opaziš najpopularnejšo stvar, ki jo ponuja največ stojnic: klobase. Klobase so v Avstriji in tudi v Nemčiji, zelo priljubljene. Na skoraj vsaki stojnici je mogoče opaziti vsaj deset različnih jedi iz njih. Druga priljubljena reč, ki jo je mogoče dobiti na stojnicah, je kuhano vino. Belo, rdeče, z različnimi dodatki ... Prav prijetno si ga je privoščiti, ko je mraz. Naslednja popularna stvar je punč. Gre za zelo sladko pijačo različnih okusov: jajčni, češnjev, vaniljev ...

Seveda se ni mogoče izogniti božičnim okraskom in tudi sama se nisem mogla upreti dvojici rdeče-zelenih božičnih škrtov, ki zdaj krasita mojo sobo.

S sestanovalko Aleksandro sva se iz gole radovednosti, kako je videti praznični Gradec v temi, odpravili na večerni potep in priznati moram, da je bilo nekaj posebnega. V množici

ljudi, tujih in domačinov, sva si tudi midve privoščili kuhano vino in domov odnesli spominske lončke z napisom Advent in Graz 2009.

Ko sva prišli domov, sva okrasili stanovanje. Ker je ostalo je nekaj lepljivih snežink, smrekic in snežakov, sem del dekoracije nalepila še na vhodna vrata. Noč je minila in zjutraj sem se odpravila na predavanja. Stopim skozi vrata, nekje globoko v sebi sem se po otroško veselila, da bom videla, kako je videti okras na vhodnih vratih, ker so mi snežaki, snežinke in smrekice res prirasle k srcu in potem ... šok! In smeh! Nekdo je ukradel božično dekoracijo. Kdo bi vendarle ukradel božično dekoracijo?! No, vsaj eno kepo je pustil, ki je potem romala k preostalim zimskim motivom na drugi, varni strani vhodnih vrat.

Sicer se pa dnevi odvijajo s polžjo hitrostjo kljub vsemu učenju in obiskovanju predavanj in komaj čakam, da bo Božiček končno prinesel počitnice, ki bodo trajale celih 19 dni. Če ne bodo super, bom pa tožila Božička.

Bum

Štal'ca ali krav'ca?

Piše: Uroš Sitar

Ko mladi načrtujejo družino, se seveda tudi sprašujejo, kako lahko čim prej pridejo na svoje, kot radi pravimo, oziroma kako naj si najdejo svoje domovanje. Če jih starši dovolj finančno podprejo ali če je v igri kakšna dediščina, je vse nedvomno lažje. Če pa teh olajševalnih okoliščin ni, so problemi nedvomno večji.

Seveda se najprej pojavi vprašanje, kako bi lahko kaj privarčeval, da bi si lahko privoščil vsaj stanovanje, a v teh letih takšnega varčevanja ni, da bi prištedil toliko denarja. Že podnajemniško

stanovanje je samo ožemanje študentskih denarnic.

Ravno iz tega lahko sklepamo, zakaj se dandanes odločamo za otroke tako pozno in so tako mladi študentski starši prej izjema kot pravilo. V ospredje se namreč vse preveč postavljajo materialne stvari. Danes bomo vse postorili že pred otrokovim rojstvom. Tako bo mlad par tako ali drugače najprej poskušal pridobiti zadostno izobrazbo, takoj zatem dobro in stimulativno zaposlitev ter si uredil bivališče. V nemalo primerih pa se v te predstarševske načrte v skladu z zmožnostmi prikradejo še želje po potovanju in odkrivanju novih doživetij.

Priče smo vedno manjši rodnosti pa tudi rasti starosti staršev, ko dobijo prvega otroka. Država pa samo opozarja na statistiko in težave, ki jih bomo imeli, konkretnih dejanj za spodbujanje rodnosti pa je bolj malo.

Center interesnih dejavnosti Ptuj
Osojnikova 9, SI – 2250 Ptuj
tel. 780 55 40 in 041 604 778
www.cid.si cid@cid.si

Program v januarju 2010

Klubski programi

petek, 8. januarja 2010, ob 18. uri

POTOPIS: VZHODNA IN OSREDNJA AFRIKA
EVA TOMŠIČ in SIMONA ŠIVEC sta se odpravili na obsežno potovanje prek sedmih držav vzhodne in osrednje Afrike, od Kenije vse do južne Afrike. Z nahrbtnikom na rami sta se brez vnaprej načrtovane poti odpravili v neznano. Raziskovalni duh ju je popeljal vse do Masajev v Tanzaniji in Keniji, Pigmejcev v hribih Ugande, žalostnih zgodb ljudi, ki so preživeli ruandski genocid, odkrivanja začimb v prelepem Zanzibaru, organiziranja čistilne akcije v Malaviju ter še in še.

petek, 15. januarja 2010, ob 20. uri

KONCERT: STRANCI in DR. ZERO

Glasno, energično, izzivalno!

STRANCI – rock/alternativa <http://www.myspace.com/stranci>

Zasedba: Peter Schmidt – vokal, Matjaž Naglič – kitara, Jernej Vidmar – bas, Dare Gozdnikar – bobni
Promocijski koncert zgoščenke KIRJETUKINOR?

DR. ZERO – rock/punk/garage <http://www.myspace.com/drzero1>

Zasedba: Miran Perko – kitara in vokal, Robert Breznik – bas kitara, Boris Bezjak – bobni
Izdali dve zgoščenki – Dr. Zero in Dirty Way.

Vstopnine ni!

petek, 22. januarja 2010, ob 18. uri

POTOPIS: TREKING PO NEPALU

Iz življenja polne nepalske prestolnice Katmandu se bomo odpravili na pot pod najvišje vrhove sveta, si ogledali ledeniška jezera in deroče reke, prek katerih so speljani viseči mostovi. Ustavili se bomo v oddaljenih vaseh, kjer je življenje precej drugačno kot v Sloveniji. Videli bomo fotografije z dveh trekingov: okrog Anapurne in od vasi Jiri do jezer Gokyo. Posebnost predavanja bo predstavitev poti, po kateri so pod Everest prihajali prvopristopniki, danes pa si jo večina pohodnikov in alpinistov skrajša z letalom, a tako zamudijo najboljše. Prav tako kot Evropejci, ki se od Nepalcev še nismo naučili strpnosti, nenasilnosti in skromnosti. Treking bo predstavila Ptujčanka POLONA LAMUT, ki se je iz Nepala vrnila pred nekaj tedni.

sobota, 30. januarja 2010, ob 20. uri

METAL KONCERT: AMBER LILLIES

nu metal/metalcore/trash metal

Zasedba prihaja iz Kranja, sestavljajo jo: Danijel Zorko – vokal, Sašo Potežica – kitara, Žiga Gros – kitara, Jure Uranič – bas, Mihael Žvan – bobni.

<http://www.myspace.com/amberliliesband>

Na ogled je razstava

GLASBA V CID

Na pregledni fotografski razstavi glasbenega življenja CID Ptuj so predstavljeni posnetki glasbenih mojstrov in mladih glasbenikov, ki so do zdaj nastopali v našem klubu. Fotografije je izbrala in umetniško obdelala udeleženka programa EVS v CID Ptuj, Lilia Canario s Portugalske. Razstava bo na ogled do februarja.

OBISK VSEH KLUBSKIH DOGODKOV V JANUARJU JE BREZPLAČEN!

Mednarodni programi

MEDNARODNA IZMENJAVA JANUAR 2010

KOŠICE, SLOVAŠKA: PLAY IT – SEE IT – FILM IT – CHANGE IT!

Ekipa, ki odhaja na gostovanje, ima sedem članov, vsi so ptujski srednješolci. Ukvarjali se bodo z revščino in ozaveščanjem širše javnosti o tej problematiki.

EVROPSKA PROSTOVOLJNA SLUŽBA – EVS

CID Ptuj je podporna organizacija za evropsko prostovoljno službo oziroma EVS (European Voluntary Service). Mladi med 18. in 30. letom, ki jih to zanima, dobijo pri nas informacije o možnostih za vključitev v prostovoljske programe v drugih evropskih državah, v CID pa gostimo prostovoljce iz tujine. Trenutno je pri nas Lilia Canario s Portugalske, ki bo delala na področju medijev do konca septembra 2010. Prostovoljec za udeležbo na EVS ne potrebuje predznanja, šole ali delovnih izkušenj. Kdor želi osebno informiranje in svetovanje ali pomoč pri vključitvi v EVS, naj se najavi po telefonu 02 780 55 40 ali 041 604 778.

Tečaji, delavnice

NOVO V JANUARJU!

RISANKA, ANIMIRANI FILM, ANIMACIJA ALI ANIMIRANI VIDEO SPOT?

Delavnica filmske animacije za srednješolce se bo začela v januarju. Podrobnejše informacije na www.cid.si in na 041 604 778, prijave do zasedenosti mest na isto telefonsko številko in na cid@cid.si

V CID Ptuj:

TEČAJ KITARE
TEČAJ BAS KITARE
TEČAJ IGRANJA NA BOBNE
GLASBENE DELAVNICE
NOVINARSKA SKUPINA
ELEKTRO DELAVNICA
ORIENTALSKI PLESI I, II in III
ZAČETNI 30-URNI TEČAJ ITALIJANŠČINE

Ko bo zbranih dovolj prijav za naslednje tečaje in delavnice, se bodo začeli:

ZAČETNI 30-URNI TEČAJ ŠPANŠČINE – mentorica Mojca Petrovič
NADALJEVALNI 30-URNI TEČAJ ŠPANŠČINE – mentorica Mojca Petrovič
NADALJEVALNI 30-URNI TEČAJ ITALIJANŠČINE – mentorica Jana Gerl
ZAČETNI 40-URNI TEČAJ ZNAKOVNEGA JEZIKA GLUHIH – mentorica Marija Koser
LITERARNA DELAVNICA – mentorica Kristina Kočan Šalamon

Skupnostni programi

sreda, 13. januarja 2010, ob 14. uri

ZASEDANJE OTROŠKEGA PARLAMENTA MO PTUJ

Letošnja tema otroškega parlamenta je Diskriminacija, stereotipi in rasizem. Zasedanja, ki ga skupaj organiziramo v CID Ptuj in DPM Ptuj, se bodo udeležili predstavniki vseh petih osnovnih šol v MO Ptuj, njihovi mentorji in ravnatelji.

sreda, 27. januarja 2010, ob 14. uri

ZASEDANJE MEDOBČINSKEGA OTROŠKEGA PARLAMENTA

Temo letošnjega parlamenta bodo na skupnem zasedanju obravnavali predstavniki vseh osnovnih šol v Upravni enoti Ptuj, ti bodo na zasedanju izvolili tudi dva predstavnika, ki bosta zastopala našo regijo na zasedanju nacionalnega otroškega parlamenta v marcu.

Servisna dejavnost

PLESNA ŠOLA POWER DANCERS – mentorica Špela Tratnik Peklar, vadba po starostnih skupinah ob ponedeljkih

Odpiralni čas

Od ponedeljka do petka od 9. do 18. ure, kavarna je odprta med klubskimi dogodki.

VESELI SMO POBUD, ZAMISLI IN PREDLOGOV MLADIH – OGLASI SE, POKLIČI, POŠLJI E-MAIL!

CID Ptuj, Osojnikova cesta 9, 2250 Ptuj
tel. 02 780 55 40 in 041 604 778, www.cid.si

.....
Programe CID Ptuj financirata Mestna občina Ptuj in Urad RS za mladino.

Kolofon

Številka 3

Letnik 3

Datum izida: 31.12.2009

Kraj izida: Ptuj

Cidopis je glasilo Centra interesnih dejavnosti Ptuj.

Izdal: CID Ptuj

Zanj: Aleksander Kraner

Naklada: 400 izvodov

Foto na naslovnici: Andrej Lamut

Tiskarna: Grafis

Urednica Cidopisa in mentorica novinarske skupine v Centru interesnih dejavnosti: Polona Ambrožič

Oblikovalec in tehnični urednik: Andrej Lamut

Novinarji: Andrej Lamut, 18 let, gimnazijec; Donna Erjavec, 16 let, gimnazijka; Dora Lenart, 19 let, študentka; Eva Kračun, 16 let, gimnazijka; Jasmina Kokol, 16 let, gimnazijka; K.J., 17 let, gimnazijka; Luka Cvetko, 13 let, OŠ Velika Nedelja; Maruška Samobor Gerl, 22 let, študentka; Nina Zupanič, 18, gimnazijka; Uroš Sitar, 21 let, študent; Živa Rokavec, 21 let, študentk

Lektorici: Barbara Ferčič in Maja Kračun